

naa til det saa længe ventede Resultat. Det var ved Samlingens Begyndelse i Fjor, da der her forelaa Forslag om Folketingskredsens Antal med Tilføjelse af de 3 Valgretsudvidelser til Folketinget, at vi hørte denne Udtalelse fra Højres ærede Ordfører. Det er jo aldrig blevet bekendt, hvilke Planer og Tanker der indenfor Højre paa dette Tidspunkt dannede Grundlaget for dette Haab, hvilke Dele af det foreliggende Forslag man havde tænkt at ville optage og tilbyde, eller i det hele, paa hvilket Grundlag man vilde føre Forhandlingerne. Man hørte nemlig intet derom, før vi i Midten af Maj fik en Betænkning med et Forslag, der fuldstændig raserede alt, hvad der fandtes paa Regeringens Forslag, og kun optog det, som man i 1906 havde faaet forkastet her i Tinget: Folketingskredsens Antal skal være 114, Folketingsmændene vælges ved Forholdstalsvalg. Dermed var Porten paa ny slaaet i. Ved en Beretning af Maj 1909 lukkedes for Forhandlingens første Afsnit, den lille Grundlovsændring, den, der kun drejede sig om Valgkredsens Tal, og ved en Betænkning af Maj 1912 lukkedes for andet Afsnit: Folketingets Omdannelse, medens Landstingets Stilling i øvrigt forblev uforandret.

Saaledes har Syvaaret da nu set de to første Afsnit af Arbejdet for Grundlovsændringen fødes og ende med at dø Straadøden her i Tinget. Nu er det tredje Afsnit begyndt, og vi gaar alle ind i dette med fuld Forstaaelse af, at nu kommer der intet fjerde. Her er vi, og her maa vi blive, indtil en Afgørelse er naaet. Dette erkendes jo ogsaa helt ud af Højre, der nu har tilsagt Forhandling, idet jeg ganske vist synes, at Tonen i det Forhandlingsgrundlag, som i sin Tid er blevet offentliggjort, blev i væsentlig Grad fortyndet under den ærede Ordførers Ord. Men i hvert Fald, Partiet har jo nu tilsagt den Forhandling, som de 7 Aar, der har været optaget af de andre Afsnit af Arbejdet for en Ændring af Grundloven, ikke har set noget til. I den Forhandling, der nu skal optages, er der altsaa fuldt ud almindelig Enighed om et fundamentalt Punkt: den nuværende privilegerede Valgret bygget paa Indtægt og Grundbesiddelse maa ophæves. Det bestaaende Grundlag for Landstinget er paa Forhaand forladt og opgivet. Da Forslaget forlod Folketinget, udtalte Flertalsordføreren, der altsaa ved denne Lejlighed var Ordfører ikke blot for sit Parti, men ogsaa for de to andre Partier, hvoraf Flertallet bestod: „Vi ønsker For-

fatningsspørgsmaalet løst ved fredelig Forhandling. Det er det lykkeligste for et Folk, naar en ny Grundlov kan skaffes til Veje ved en fredelig Forhandling“. Og vi hørte nys den samme Betragtning gjort gældende af den højtærede Konseilspræsident. Vort Parti kan ganske tiltræde denne Opfattelse. Det deler Ønsket om, at det maatte vise sig muligt at naa til den kommende Forfatning gennem Forhandling og Overenskomst, ad denne Vej naa til en Forfatning med et Landsting, der uden at hvile paa Særprivilegier er saaledes bygget, at det har Betingelse for at fylde sin Plads som prøvende og vejende og som en Regulator i det politiske Arbejde, en Forfatning, hvorom saa mange som muligt kan mødes med Tillid.

Frijs: En gennemgribende Ændring i vort Lands Forfatning er ganske sikkert den vigtigste og største Sag, som kan komme paa Rigsdagens Bord. En saadan Forfatningsforandring er fuldt berettiget og fuldt forsvarlig, naar det har vist sig, at Statsmaskineriet arbejder tungt og ikke kommer tilstrækkeligt frem — naar det har vist sig, at Landets vitale Interesser ikke under den Forfatning, man har, varetages i tilstrækkelig Grad. Dette har imidlertid ikke været Tilfældet her. Det er ikke en Gang fra Regeringens Side blevet hævdet, at det skulde være Anledningen til den foreslaaede Forfatningsforandring. De varme Ord, hvormed den højtærede Konseilspræsident opfordrede os til at støtte hans Forslag, til at søge at bringe denne Sag igennem, vilde ganske sikkert, hvis noget saadant havde været Tilfældet, have vundet stor og stærk Anklang i dette Ting. Da det nu ikke er Tilfældet, da det for mange af os endnu er en Gaade, hvorfor denne Sag netop er kommet frem nu, og da Grunden dertil muligvis reducerer sig til at være Regeringens og Regeringspartiets Stilling til de kommende Valg, kan Konseilspræsidenten ikke med Rette forvente, at der skal føles, som der vilde være blevet følt i det andet Tilfælde, og at hans Ord skal faa den samme Vægt, som de ellers vilde have haft. Imidlertid, Forfatningsspørgsmaalet er rejst, og, deri giver jeg den højtærede Konseilspræsident Ret, det maa føres igennem. De ærede Medlemmer kender min Stilling, jeg har hævdet den flere Gange tidligere, at jeg finder, at det er en af de største Fejl ved vort politiske Liv, at vi ynder at gaa frem i Spring, at vi bryder Kontinuiteten. Jeg havde haabet, at naar Tiden til at gøre